

	مثال ۱ در شکل مقابل دو نیروی عمود بر هم به جرم 10 kg وارد می‌شوند، شتاب حرکت آن را محاسبه کنید.
$F = \sqrt{30^2 + 40^2} = 50 \quad F = ma \quad 50 = 10a \rightarrow a = 5 \text{ m/s}^2$	

مثال ۲ جسمی به جرم 2 kg، تحت اثر نیروی افقی F، از حال سکون شروع به حرکت می‌کند، پس از 20 m جابجایی سرعت آن به 4 m/s می‌رسد، نیروی F چند نیوتن است؟	$a = \frac{V^2 - V_0^2}{2\Delta x} \quad a = \frac{64 - 0}{2 \times 20} = \frac{64}{40} = 1/6 \quad F = ma = 2 \times 1/6 = 3/2 \text{ (N)}$

مثال ۳ جسمی به جرم 4 Kg، تحت اثر نیروی 30 N رو به بالا قرار دارد: الف) جسم در چه سمتی حرکت می‌کند؟ ب) شتاب حرکت آنرا محاسبه کنید.	الف) $mg = 40$ به سمت پایین چون وزن جسم از نیروی رو به بالا بیشتر است. ب) $mg - F = ma \quad 40 - 30 = 4a \quad 10 = 4a \quad a = 2/5 \text{ m/s}^2$

مثال ۴ اگر آسانسوری با شتاب $0/5 \text{ m/s}^2$ رو به بالا حرکت کند، شخصی که جرم آن 50 Kg است، در داخل آسانسور چه وزنی را دارد؟	$F_N - mg = ma \quad F_N = ma + mg = (50 \times 0/5) + (50 \times 10) = 575 \text{ (N)}$

سوال ۱ توضیح دهید که چگونه اصطکاک به شروع حرکت اتومبیل کمک می‌کند؟	وقتی لاستیک‌ها شروع به حرکت می‌کنند زمین را به عقب هل می‌دهند و زمین نیز طبق قانون سوم نیوتن همین نیرو را در جهت مخالف به لاستیک‌ها وارد میکند و اتومبیل شروع به حرکت می‌کند.

مثال ۵ جسمی به جرم 2 kg روی سطح افقی با نیروی 10 N کشیده می‌شود و شتاب 3 m/s^2 به خود می‌گیرد. نیروی اصطکاک جنبشی و ضریب اصطکاک جنبشی را محاسبه کنید.	$F - f_k = ma \quad 10 - f_k = 2 \times 3 \quad f_k = 4 \quad f_k = \mu_k mg \quad 4 = \mu_k 20 \quad \mu_k = 0/2$

مثال ۶ جسمی به جرم 3 kg روی سطح افقی، با ضریب اصطکاک جنبشی $0/2$ با نیروی افقی F کشیده می‌شود و پس از شروع حرکت در مدت 3 s سرعتش به 6 m/s می‌رسد، نیروی محرک F چقدر است؟	$V = at + V_0 \quad 6 = 3a \quad a = 2 \text{ m/s}^2 \quad F - f_k = ma \quad F - \mu_k mg = ma$ $F - 0/2 \times 30 = 3 \times 2 \quad F - 6 = 6 \quad F = 12 \text{ (N)}$

جسمی به جرم 4kg روی سطح افقی، با ضریب اصطکاک جنبشی $0/15$ و ضریب اصطکاک ایستایی $0/2$ قرار دارد: الف) کمترین نیرویی که می‌توان، به جسم وارد کرد تا شروع به حرکت کند چقدر است؟ ب) اگر نیروی محرک افقی 6N، به جسم وارد کنیم، اصطکاک سطح چقدر است؟ ج) اگر نیروی محرک افقی 12N، به جسم وارد کنیم، شتاب حرکت آن چقدر است؟	مثال ۷
$f_{s\max} = \mu_s mg = 0/2 \times 40 = 8(\text{N})$	الف)
$F = f_s = 6(\text{N})$	ب)
$f_k = \mu_k mg = 0/15 \times 40 = 6(\text{N}) \quad F - f_k = ma \quad 12 - 6 = 4a \quad 6 = 4a \quad a = 1/5 \text{m/s}^2$	ج)

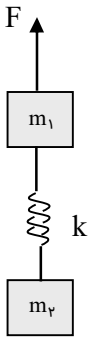
جسمی به جرم 5kg، با نیروی افقی 15N روی سطح افقی کشیده می‌شود، 3s پس از شروع حرکت، سرعتش به 6m/s می‌رسد. ضریب اصطکاک جنبشی سطح را حساب کنید.	مثال ۸
$V = at + V_0 \quad 6 = 3a \quad a = 2\text{m/s}^2 \quad F - f_k = ma \quad F - \mu_k mg = ma$	
$15 - \mu_k \times 50 = 5 \times 2 \quad \mu_k \times 50 = 5 \quad \mu_k = 0/1$	

جسمی به جرم 4kg روی سطح افقی بوسیله فنری با ثابت فنی 600N/m کشیده می‌شود تا شتاب 2m/s^2 به خود بگیرد اگر ضریب اصطکاک جنبشی سطح $0/1$ باشد، تغییرات طول فنر چقدر است؟	مثال ۹
$F - f_k = ma \quad K\Delta l - \mu_k mg = ma \quad 600\Delta l - 0/1 \times 40 = 4 \times 2 \quad 600\Delta l = 12$	
$\Delta l = \frac{12}{600} = 0/02\text{m} = 2\text{cm}$	

جسمی به جرم 2kg روی سطح افقی، بوسیله فنری، با نیروی افقی 20N کشیده می‌شود اگر فنر 2cm افزایش طول داشته باشد: الف) ثابت فنر و شتاب حرکت جسم را محاسبه کنید. ب) اگر شتاب حرکت 3m/s^2 و طول اولیه فنر 6cm باشد، طول ثانویه فنر را حساب کنید.	مثال ۱۰
$F = K\Delta l \quad 20 = K \times 0/02 \quad K = 1000 \left(\frac{\text{N}}{\text{m}}\right) \quad F = ma \quad 20 = 2a \quad a = 10\text{m/s}^2$	الف)
$F = K\Delta l \quad ma = K\Delta l \quad 2 \times 3 = 1000(l_p - 0/06) \quad 0/006 = (l_p - 0/06)$	ب)
$l_p = 0/06 + 0/006 = 0/066\text{m} = 6/6\text{cm}$	

جسمی به جرم 100g از سقف آسانسوری، با فنری آویخته شده است، ثابت فنر 80N/m است، اگر طول فنر 20cm باشد طول ثانویه فنر را در حالات زیر محاسبه کنید: الف) آسانسور با شتاب ثابت 2m/s^2 به سمت بالا حرکت می‌کند. ب) آسانسور با شتاب ثابت 1m/s^2 به سمت پایین حرکت می‌کند. ج) آسانسور با سرعت ثابت 3m/s به سمت بالا می‌رود.	مثال ۱۱
$F - mg = ma \quad K\Delta l - mg = ma \quad 80(l_p - 0/2) - 0/1 \times 10 = 0/1 \times 2$	
$80(l_p - 0/2) = 0/2 + 1 = 1/2 \quad l_p - 0/2 = \frac{1/2}{80} = 0/0015$	الف)
$l_p = 0/0015 + 0/2 = 0/2015\text{m} = 21/5\text{cm}$	

$mg - F = ma$	$K\Delta l - mg = ma$	$\cdot/1 \times 10 - 80(l_r - \cdot/2) = \cdot/1 \times 1$
$1 - 80(l_r - \cdot/2) = \cdot/1$	$\cdot/9 = 80(l_r - \cdot/2)$	$\frac{\cdot/9}{80} = l_r - \cdot/2$
$l = \cdot/21125m = 21/125cm$		$\cdot/1125 = l_r - \cdot/2$ (ب)
$F - mg = \cdot$	$K\Delta l = mg$	$80(l_r - \cdot/2) = \cdot/1 \times 10$
$80(l_r - \cdot/2) = 1$	$l_r - \cdot/2 = \frac{1}{80} = \cdot/80$	(ج)
$l_r = \cdot/2125 + \cdot/2 = \cdot/2125m = 21/25cm$		

	در شکل مقابل اگر نیروی F برابر 100N باشد تغییرات طول فنر چقدر است ؟ $k = 500N/m$ $m_r = 6Kg$ $m_1 = 2Kg$	مثال ۱۲
$F - (m_1 + m_r)g = (m_1 + m_r)a$	$100 - (2 + 6) \times 10 = (2 + 6)a$	
$100 - 80 = 8a$ $a = \frac{20}{8} = 2.5m/s^2$	$F_r - m_r g = m_r a$	
$K\Delta l - m_r g = m_r a$	$\Delta l = \frac{m_r g + m_r a}{K} = \frac{60 + (6 \times 2/5)}{500} = \frac{60 + 12}{500} = \frac{72}{500} = 0.144m$	

جسمی با سرعت افقی 10m/s روی سطح افقی با ضریب اصطکاک جنبشی 0/2 پرتاب می شود ، محاسبه کنید پس از چند متر و پس از چند ثانیه متوقف می شود .	مثال ۱۳
$F - f_k = ma$ $F = \cdot$ $-f_k = ma$ $-\mu_k mg = ma$ $-\mu_k g = a$	
$a = -0.2 \times 10 = -2m/s^2$ $\Delta x = \frac{V^2 - V_0^2}{2a} = \frac{-10^2}{2 \times (-2)} = \frac{100}{4} = 25m$	
$V = at + V_0$ $\cdot = -2t + 10$ $2t = 10$ $t = 5s$	

جسمی با سرعت افقی 12m/s روی سطح افقی با ضریب اصطکاک جنبشی 0/1 پرتاب می شود : الف) محاسبه کنید شتاب حرکت آن چقدر است ؟ ب) آیا به جسمی که در فاصله 75m آن قرار دارد برخورد می کند ؟	مثال ۱۴
$F - f_k = ma$ $F = \cdot$ $-f_k = ma$ $-\mu_k mg = ma$ $-\mu_k g = a$	
$a = -0.1 \times 10 = -1m/s^2$ $\Delta x = \frac{V^2 - V_0^2}{2a} = \frac{-12^2}{2 \times (-1)} = \frac{144}{2} = 72m$ $72 < 75$	

نیروی ثابت و افقی 60 N بر جسمی که بر سطح بدون اصطکاک قرار دارد وارد می شود و جسم از حال سکون شروع به حرکت می کند و در مدت 5 ثانیه 75 متر را طی می کند : الف) جرم جسم چند Kg است ؟ ب) اگر اثر نیرو بعد از 10 ثانیه قطع شود و ضریب اصطکاک جنبشی سطح 0/1 شود ، جسم چه مسافتی را قبل	مثال ۱۵

از توقف طی می کند؟	
$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 \quad v_5 = \frac{1}{2}a \times 5^2 = \frac{25}{2}a \quad a = 6 \text{ m/s}^2 \quad F = ma$ $60 = m \times 6 \quad m = 10 \text{ Kg}$	(الف)
$V = at = 6 \times 10 = 60 \quad F - f_k = ma \quad F = 0 \quad -f_k = ma \quad -\mu_k mg = ma$ $-\mu_k g = a \quad a = -0.1 \times 10 = -1 \text{ m/s}^2 \quad \Delta x = \frac{V^2 - V_0^2}{2a} = \frac{-60^2}{2 \times (-1)} = \frac{3600}{2} = 1800 \text{ m}$	(ب)

سوال ۲	نقش کیسه هوا در تصادفات رانندگی را شرح دهید .
زمان برخورد سرنشین تا توقف کامل را کند می کند در نتیجه نیروی متوسط در اثر تغییرات تکانه وبه عبارت دیگر ضربه وارد شده را کمتر می کند .	$\bar{F} = \frac{\Delta P}{\Delta t} \quad \Delta t \uparrow \longrightarrow \bar{F} \downarrow$

سوال ۳	در مسابقات پرش با نیزه ، نقش تشک پشت مانع ، در جلوگیری از آسیب رسیدن به ورزشکار چیست ؟
زمانیکه ورزشکار از بالا سقوط می کند هر چه زمانه برخورد طولانی تر شود نیروی متوسط بر آن کاهش می یابد ، تشک به کند کردن زمان برخورد کمک می کند .	$\bar{F} = \frac{\Delta P}{\Delta t} \quad \Delta t \uparrow \longrightarrow \bar{F} \downarrow$

سوال ۴	نیروهای ثابت و مساوی در مدت‌های مساوی بر دو جسم متفاوت اثر می کنند در پایان این مدت کدام کمیت برای دو جسم یکسان خواهد بود ؟
الف (سرعت) ب (شتاب) ج (تکانه (اندازه حرکت)) د (تغییرات تکانه (تغییرات اندازه حرکت))	گزینه د
$\bar{F} = \frac{\Delta P}{\Delta t} \quad \bar{F}_1 = \bar{F}_2 \quad \Delta t_1 = \Delta t_2 \longrightarrow \Delta P_1 = \Delta P_2$	

مثال ۱۶	گلوله‌ای به جرم m با سرعت V به دیواری برخورد کرده و با سرعت $\frac{3}{4}V$ در خلاف جهت اولیه برمی گردد، تغییرات تکانه گلوله را محاسبه کنید .
$\bar{V}_1 = V\hat{i} \quad \bar{V}_2 = -\frac{3}{4}V\hat{i} \quad \bar{F} = \frac{\Delta \bar{P}}{\Delta t} = \frac{m\Delta \bar{V}}{\Delta t} = \frac{m(\bar{V}_2 - \bar{V}_1)}{\Delta t}$ $\bar{F} = \frac{m(-\frac{3}{4}V\hat{i} - V\hat{i})}{\Delta t} = \frac{m(-\frac{7}{4}V\hat{i})}{\Delta t} = -\frac{7}{4} \frac{m(V\hat{i})}{\Delta t} = -\frac{7}{4} \bar{P}_1$	

مثال ۱۷	گلوله‌ای به جرم ۲Kg از ارتفاع ۴۵m رها می شود و پس از برخورد به زمین تا ارتفاع ۲۰m بالا می آید ، اگر مدت برخورد با زمین را ۰/۲s در نظر بگیرید ، تغییرات تکانه و نیروی متوسط وارد بر گلوله را محاسبه کنید .

$$\Delta y = y - y_0 = \frac{V^r - V_0^r}{-2g} \quad -45 = \frac{V^r}{-20} \quad V^r = 900 \quad \vec{V}_1 = -30\hat{j}$$

$$\Delta y = y - y_0 = \frac{V^r - V_0^r}{-2g} \quad 20 = \frac{V^r}{-20} \quad V^r = 400 \quad \vec{V}_r = 20\hat{j}$$

$$\Delta \vec{P} = m(\vec{V}_r - \vec{V}_1) = 2(20\hat{j} + 30\hat{j}) = 100\hat{j} \quad \vec{F} = \frac{\Delta \vec{P}}{\Delta t} \quad \vec{F} = \frac{100\hat{j}}{0.2} = 500\hat{j}$$

مش ۱۸ یک بادکنک پر از هوای فشرده، محتوی ۲g هوا است. پس از باز شدن دهانه‌ی بادکنک، هوای درون آن با سرعت ۴m/s در مدت ۲/۵ ثانیه به طور کامل خارج می‌شود. بزرگی نیروی متوسطی که در این مدت در اثر خروج هوا بر بادکنک وارد می‌شود، چه قدر است؟	
$F = \frac{m(V_r - V_1)}{\Delta t} = \frac{2 \times 10^{-3}(4 - 0)}{2/5} = \frac{8}{2/5} \times 10^{-3} = 3/2 \times 10^{-3} \text{ (N)}$	

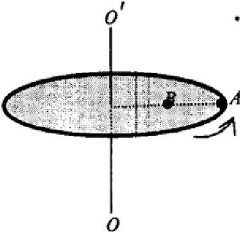
سوال ۵ در هر کدام از موردهای زیر چه نیرویی و چگونه باعث حرکت می‌شود؟ (۱) شناگری که در آب به صورت افقی شنا می‌کند . (۲) پرنده ای که با بال زدن به صورت قائم اوج می‌گیرد .	
۱ - شناگر آب را به عقب می‌راند (نیروی کنش) و آب شناگر را رو به جلو می‌راند (نیروی واکنش). ۲ - پرنده هوا را رو پایین می‌راند (نیروی کنش) و هوا پرنده را رو به بالا می‌راند (نیروی واکنش).	

مش ۱۹ شخصی به جرم ۶۰kg از یک بلندی روی یک تشک سقوط می‌کند. اگر سرعت او هنگام رسیدن به تشک ۱۰ m/s باشد و ۰/۲ ثانیه بعد متوقف شود، نیروی متوسطی که تشک بر شخص وارد می‌کند را محاسبه کنید. جهت این نیرو به کدام طرف است؟	
$F = \frac{m(V_r - V_1)}{\Delta t} = \frac{60(10 - 0)}{0.2} = \frac{600}{0.2} = 3000 \text{ (N)} \quad \text{رو به بالا}$	

مش ۲۰ مطلوبست : الف) سرعت زاویه‌ای گردش ماه به دور زمین (۲۹ روز) ب) سرعت زاویه‌ای گردش زمین به دور خودش (۲۴ ساعت)	
الف) $\omega = \frac{2\pi}{\Delta t} = \frac{2\pi}{29 \times 24 \times 3600}$	
ب) $\omega = \frac{2\pi}{\Delta t} = \frac{2\pi}{24 \times 3600}$	

مش ۲۱ در یک ساعت طول عقربه ساعت شمار ۵cm و طول عقربه دقیقه شمار ۶cm است . سرعت خطی نوک عقربه ها را محاسبه کنید .	
$V = r\omega = r \frac{2\pi}{T} = 0.05 \times \frac{2\pi}{12 \times 3600} \quad \quad V = r\omega = r \frac{2\pi}{T} = 0.02 \times \frac{2\pi}{60}$	

مثال ۲۲ قرص چرخانی در یک سطح افقی هر دقیقه ۱۲۰۰ دور کامل می چرخد، سرعت زاویه ای و سرعت خطی نقطه ای واقع بر روی قرص که تا محور دوران ۰/۵m فاصله دارد چقدر است؟ ($\pi=3$)	
$\frac{1200}{1} = \frac{60}{T} \quad T = \frac{60}{1200} = 0.05$ $\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2 \times 3}{0.05} = \frac{6}{0.05} = 120 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$ $V = r\omega = 0.5 \times 120 = 60 \text{ m/s}$	

سوال ۲۲ در شکل، یک صفحه‌ی افقی (دیسک) با بسامد ثابتی حول محور OO' می چرخد. با استدلال برای دو نقطه A و B : الف سرعت‌های زاویه‌ای را مقایسه کنید. ب سرعت‌های خطی را مقایسه کنید.	
الف سرعت زاویه‌ای یکسان دارند زیرا در زمان یکسان، هر دو روی یک دیسک هستند و با هم یک دور کامل می چرخند. ب سرعت خطی A بیشتر از B است زیرا در زمان یکسان باید محیط دایره بزرگتری را طی کند.	

مثال ۲۳ پره‌های هلی‌کوپتری در هر دقیقه ۸۰۰ دور می‌گردد (مطلوبست: الف) دوره - بسامد - سرعت زاویه‌ای ب) سرعت خطی و شتاب مرکزگرای نقطه‌ای را محاسبه کنید که روی پره و در فاصله ۲ m از محور دوران است	
$\frac{800}{1} = \frac{60}{T} \quad T = \frac{60}{800} = 0.075 \text{ s} \quad f = \frac{1}{T} = \frac{1}{0.075} = 13.33 \text{ Hz}$ $\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2 \times 3}{0.075} = \frac{6}{0.075} = 80 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$ $V = r\omega = 2 \times 80 = 160 \text{ m/s} \quad a_c = \frac{V^2}{r} = \frac{160^2}{2} = 12800 \text{ m/s}^2$	
الف	
ب	

مثال ۲۴ یک خودرو در یک پیچ افقی با ضریب اصطکاک ایستایی $\mu_s = 0.8$ ، می‌تواند حداکثر با سرعت ۲۰ متر بر ثانیه بدون لغزش جانبی دور بزند. الف شعاع پیچ چند متر است؟ ب اگر جرم خودرو یک تن باشد، نیروی مرکزگرای وارد بر خودرو چند نیوتون است؟ ($g \approx 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)	
$F = m \frac{V^2}{r} \quad \mu_s mg = m \frac{V^2}{r} \quad \mu_s g = \frac{V^2}{r} \quad r = \frac{V^2}{\mu_s g} = \frac{400}{0.8 \times 10} = 50 \text{ m}$ $F = m \frac{V^2}{r} = 1000 \times \frac{400}{50} = 8000 \text{ (N)}$	
الف	
ب	

مثال ۲۵ خودرویی به جرم ۸۰۰ Kg پیچ جاده ای به شعاع ۲۰۰ m را با سرعت ثابت $20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ می پیماید. نیروی مرکزگرای این خودرو را محاسبه کنید.	
$F = m \frac{V^2}{r} = 800 \times \frac{400}{200} = 1600 \text{ (N)}$	

زنجر و وزنه	الف) در ورزش پرتاب چکش، ورزشکار دسته‌ی وسیله‌ای به نام چکش (شامل: وزنه، زنجر و دسته) را در دست می‌گیرد و آن را در یک سطح تقریباً افقی می‌چرخاند. در این مورد، چه نیرویی، مرکزگرا است؟ ب) در حرکت دایره‌ای یکنواخت، کدام یک از کمیت‌های زیر ثابت است؟ توضیح دهید.	سوال ۷
۱- سرعت زاویه‌ای ۲- سرعت خطی ۳- شتاب ۴- نیرو		
۱- نیروی کشش بازوی ورزشکار ۲- فقط سرعت زاویه‌ای - زیرا بقیه گزینه‌ها کمیت برداری هستند که هر لحظه جهت آنها تغییر می‌کند.		

مثال ۲۶	یک دیسک افقی در هر دقیقه ۱۲۰ دور می‌چرخد. جسم کوچکی روی دیسک قرار می‌دهیم، اگر ضریب اصطکاک ایستایی ۰/۸ باشد این جسم حداکثر در چه فاصله‌ای از مرکز دیسک باید قرار بگیرد تا نلغزد؟ $(\pi^2 \approx 10 \text{ و } g = 10 \frac{N}{kg})$
$\frac{120}{1} = \frac{60}{T}$ $T = \frac{60}{120} = 0.5s$ $\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{0.5} = 4\pi \frac{rad}{s}$	
$F = m r \omega^2$ $\mu_s m g = m r \omega^2$ $\mu_s g = r \omega^2$ $r = \frac{\mu_s g}{\omega^2} = \frac{0.8 \times 10}{16\pi^2} = \frac{8}{160} = 0.05m$	

مثال ۲۷	جسمی به جرم ۱۰۰ گرم روی یک سطح افقی بدون اصطکاک به نخ‌ی به طول ۲ سانتی متر بسته شده و حرکت دایره‌ای یکنواخت انجام می‌دهد. اگر بسامد چرخش جسم برابر $\frac{2}{\pi}$ باشد، بزرگی نیروی کشش نخ چند نیوتون است؟
$f = \frac{2}{\pi}$ $\omega = 2\pi f = 2\pi \times \frac{2}{\pi} = 4$ $F = m r \omega^2 = 0.1 \times 0.02 \times 16 = 0.32(N)$	

سوال ۲۸	در هر یک از حالت‌های زیر، چه نیرویی مرکزگرا است؟ آ) الکترونی که به دور هسته می‌چرخد. ب) حرکت ماهواره‌ها به دور زمین. پ) در حرکت لباس‌هایی که در ماشین لباسشویی می‌چرخند.
الف) نیروی الکتریکی بین بارهای مثبت هسته و الکترون ب) نیروی گرانشی متقابل ماه و زمین پ) نیروی عمودی تکیه‌گاه که از طرف بدنه استوانه‌ای چرخان به لباسها وارد می‌شود.	

مثال ۲۹	جسمی به جرم ۱۰۰ g را به نخ‌ی به طول ۲۰ cm می‌بندیم و روی مسیر دایره‌ای افقی می‌چرخانیم. اگر بسامد حرکت جسم ۱۰ Hz باشد: الف) بزرگی سرعت خطی را تعیین کنید. ب) بزرگی نیروی مرکزگرای وارد بر جسم چند نیوتون است؟
$\pi \approx 3$	
الف)	$V = r\omega = r \times 2\pi f = 0.2 \times 2 \times 3 \times 10 = 12m/s$
ب)	$F = m \frac{V^2}{r} = 0.1 \times \frac{144}{0.2} = 72(N)$